

IDENTIFIKÁCIA LIEČIVA: PROFIL V ZZS

ÚČINNÁ LÁTKA

Heparinum natricum
(Nefrakcionovaný heparín - UFH)

ATC KLASIFIKÁCIA

B01AB01

LIEKOVÁ FORMA V ZZS

Injekčný roztok 5 000 IU / 1 ml
Ampulka = 10 ml = 50 000 IU

SKUPINA

Priame antikoagulans

MECHANIZMUS ÚČINKU: KOFAKTOR, NIE ENZÝM

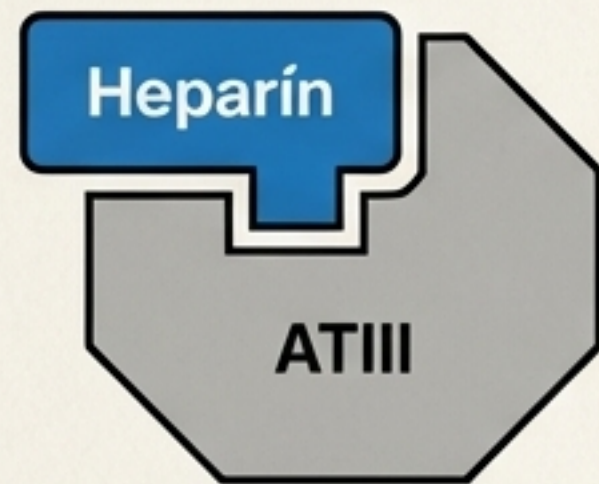

KROK 1: VÄZBA

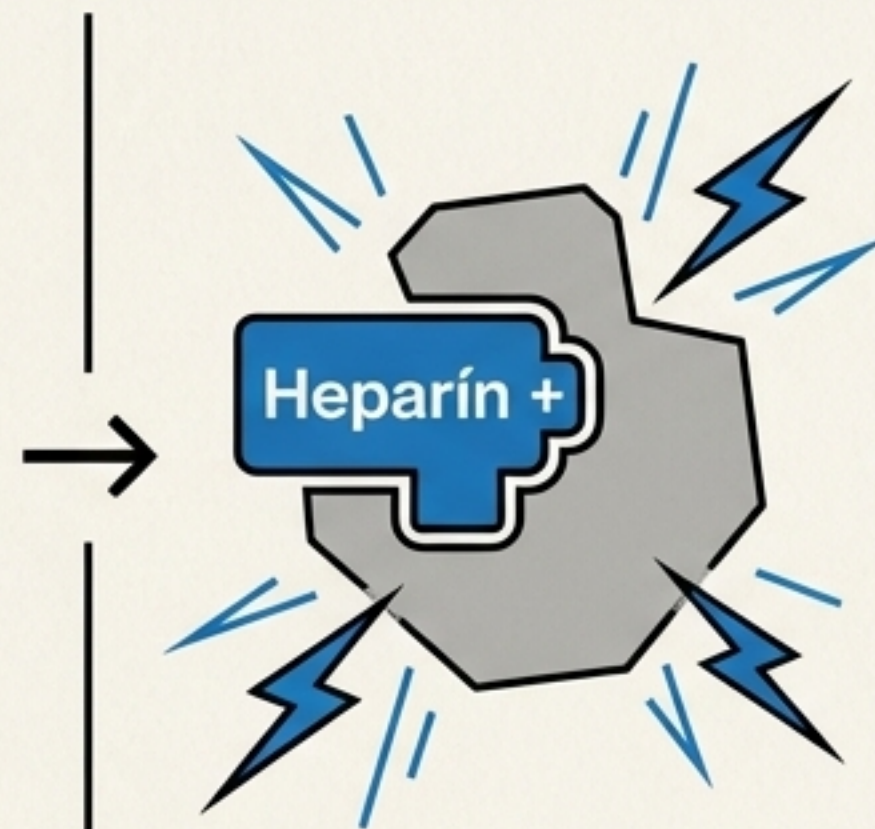
KROK 2: AKCELERÁCIA

KROK 3: INAKTIVÁCIA

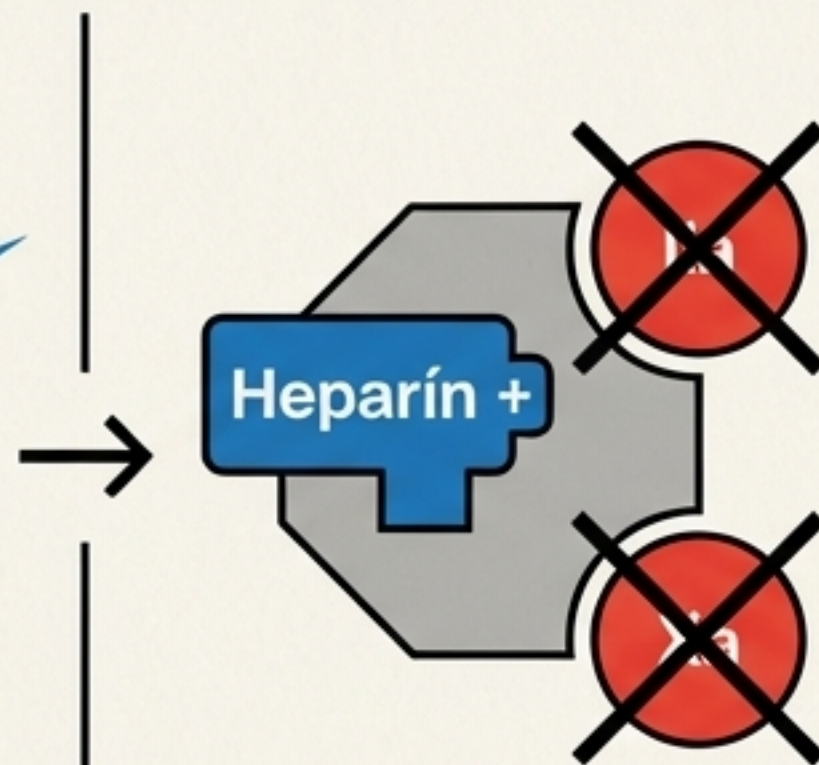
VÝSLEDOK: BLOKÁDA

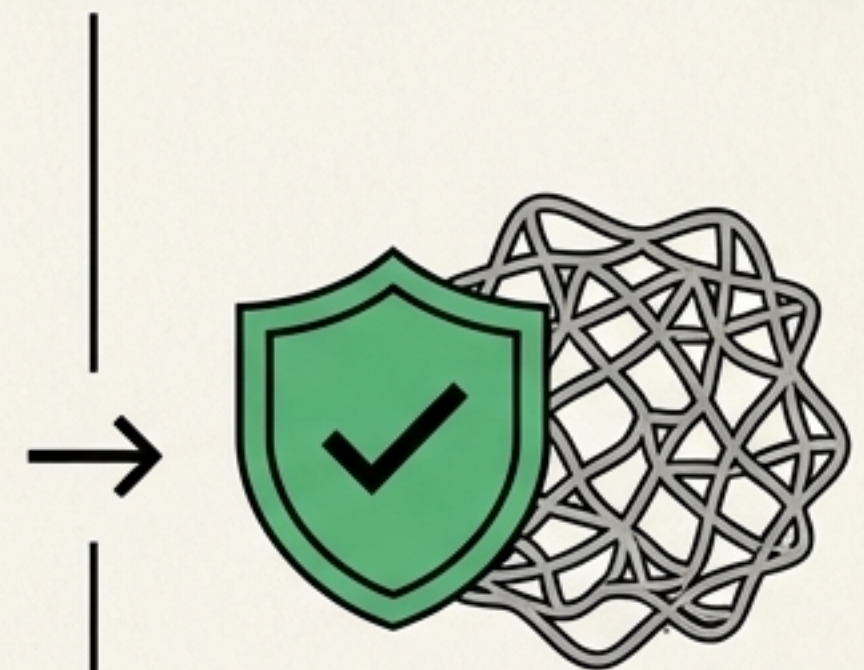
Heparín sa viaže na Antithrombín III (ATIII). Sám o sebe nemá enzymatickú aktivitu.

Mení konformáciu ATIII a 1000-násobne urýchľuje jeho aktivitu.

Blokuje kľúčové faktory: Thrombin (IIa) a Faktor Xa.

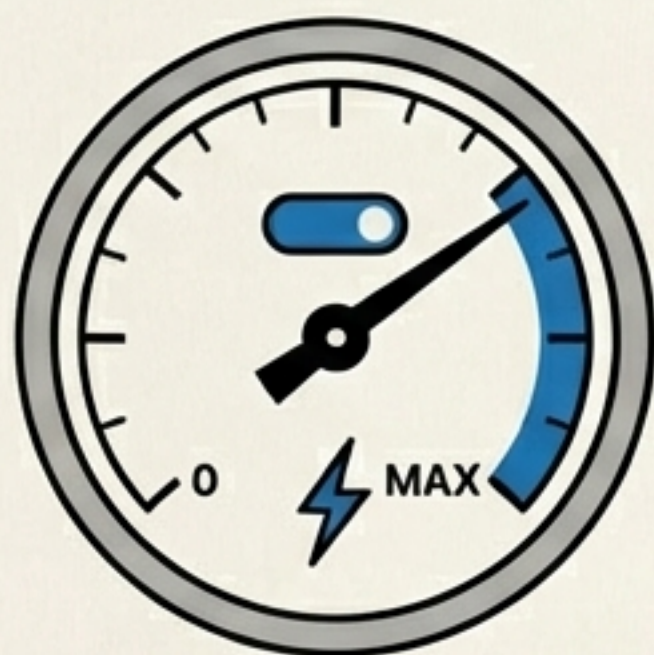
Zastavenie premeny fibrinogénu na fibrín = prevencia rastu zrazeniny.

FARMAKOKINETIKA A HEMODYNAMIKA

FARMAKOKINETIKA

NÁSTUP ÚČINKU

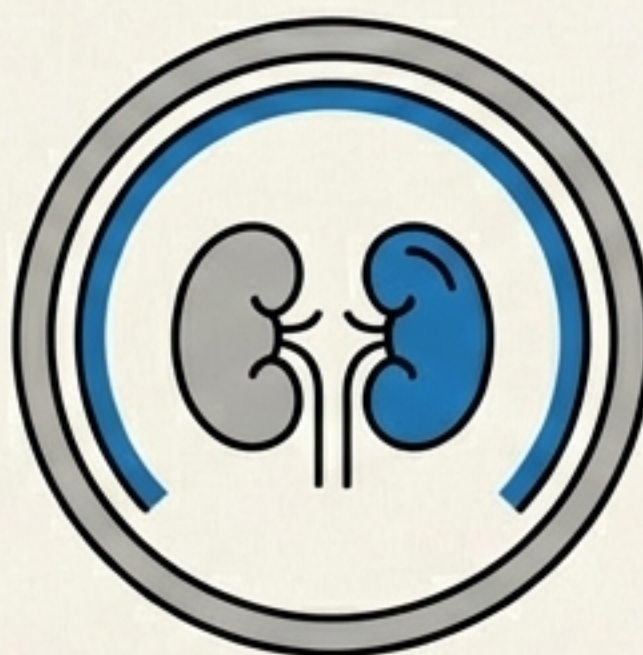
Okamžitý (i.v.)

POLČAS ELIMINÁCIE

60–90 minút

ELIMINÁCIA

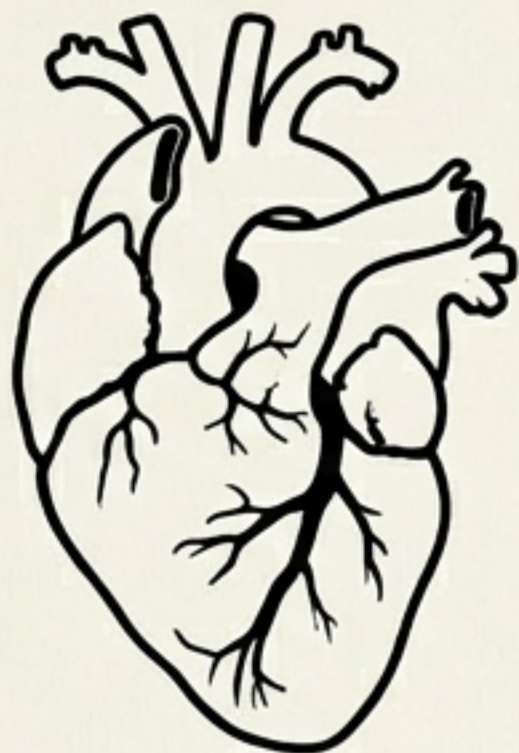

Obličkami

HEMODYNAMICKÝ DOPAD

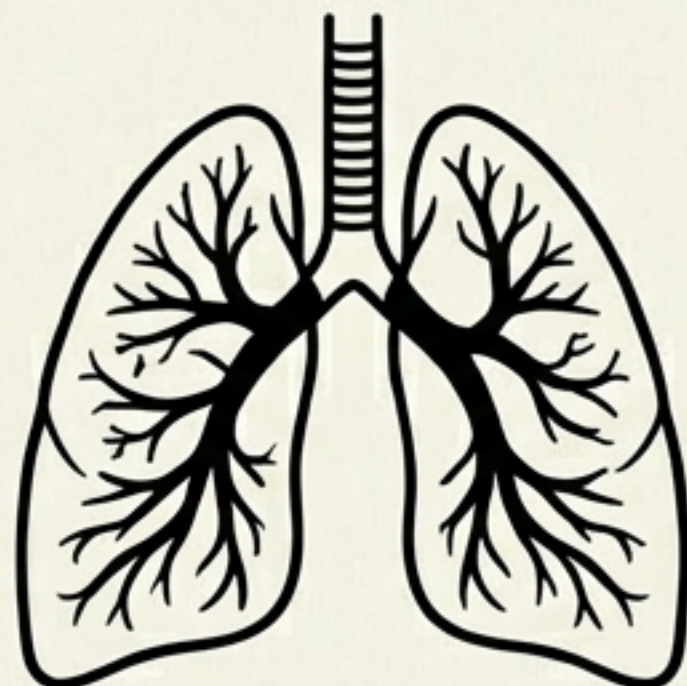
- **SVR & Kontraktilita**
Neutrálne (bez priameho vplyvu na tlak alebo pulz).
- **Viskozita krvi**
Mierne zníženie (zlepšuje mikrocirkuláciu).
- **Skryté riziko**
Hypovolemický šok
(sekundárne pri rnoragických komplikáciách).

INDIKÁCIE V PREDNEMOCNIČNEJ PRAXI

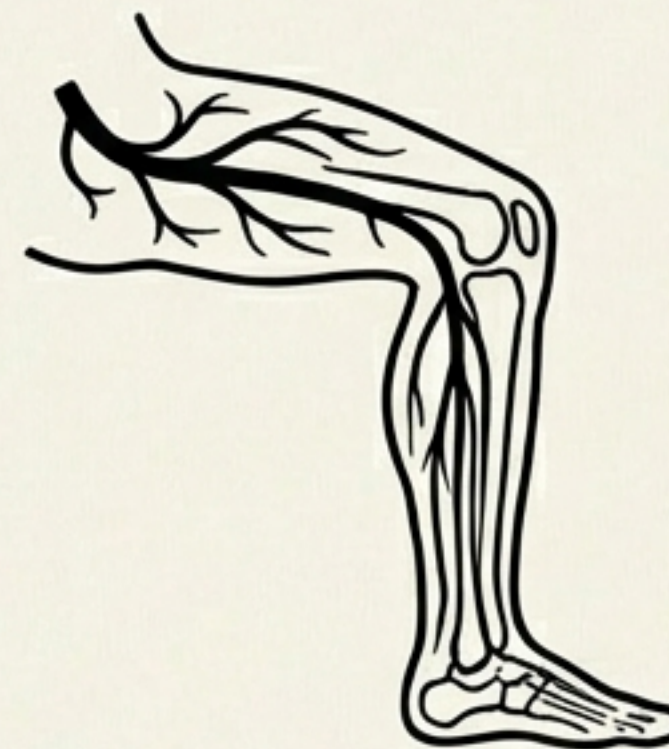
SRDCE (AKÚTNY KORONÁRNY SYNDRÓM)

- **STEMI:** Súčasť reperfúznej liečby pred transportom do PCI.
- **NSTEMI/NAP:** Len u vysoko rizikových pacientov.

PLŮCA (PLŮCNA EMBÓLIA)

- Pri klinickom podozrení (stabilná aj nestabilná) na zastavenie narastania trombu.

CIEVY (PERIFÉRNA ART. OBŠTRUKCIA)

- Prevencia apozície trombu v ischemickej končatine.

Dávkovacie protokoly v ZZS (STEMI vs. Plúcna embólia)

	Indikácia: STEMI	Indikácia: Plúcna embólia (PE)
Dávkovanie	Štandard: 5 000 IU i.v. bolus Alternatíva: 70-100 IU/kg	5 000 – 10 000 IU i.v. bolus
Kompetencie v SR	RLP (Lekár) alebo RZP podľa delegovaných protokolov (po konzultácii s kardiocentrom)	RLP (Lekár)

V teréne sa aPTT nemonitoruje! Podáva sa výhradne jednorazový nasycovací bolus.

Absolútne a relatívne kontraindikácie

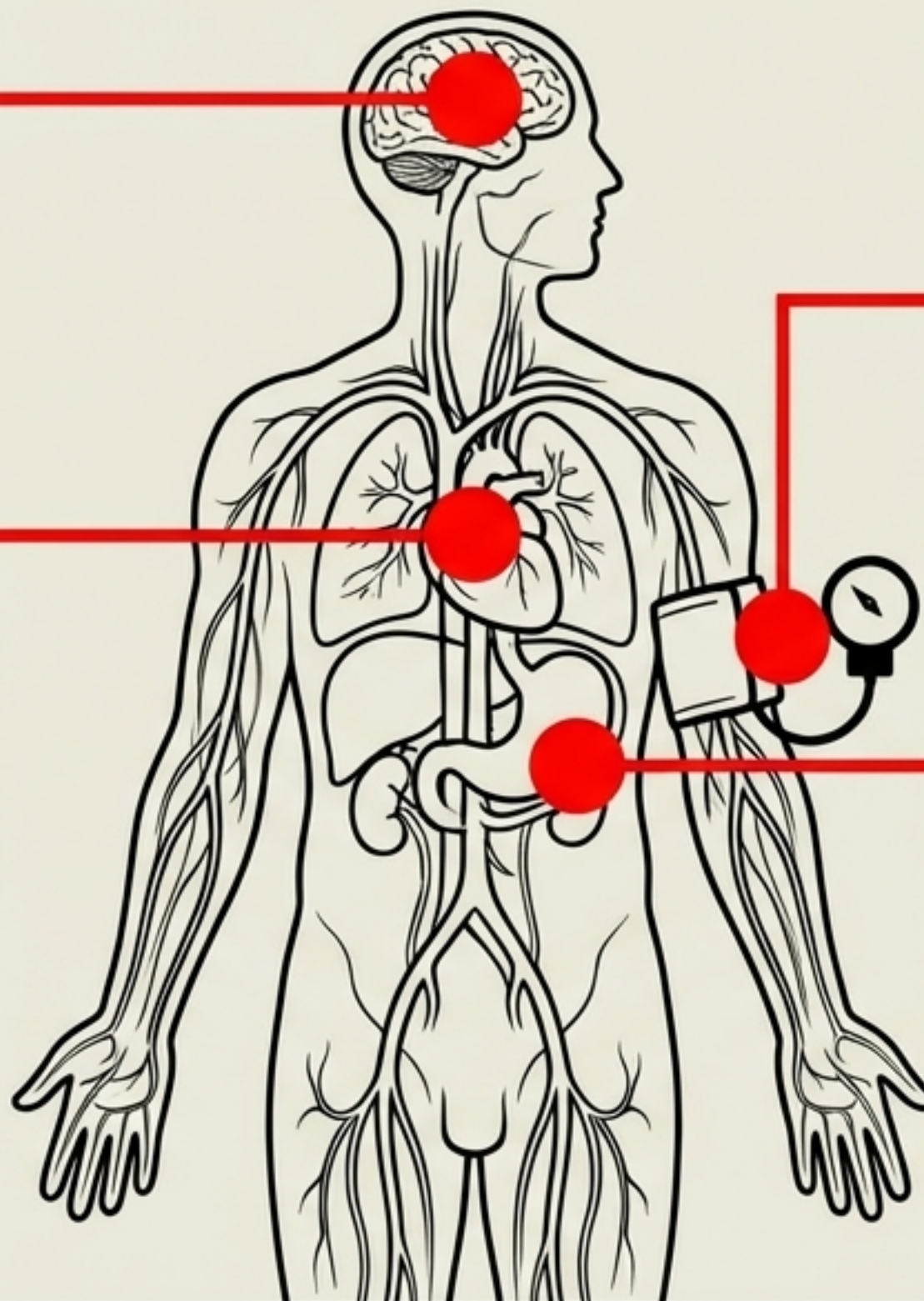

Mozog

Podозrenie na intrakraniálne krvácanie (trauma, CMP).

Aorta

Podозrenie na disekciu aorty (vyžarovanie bolesti do chrbta, asymetria pulzov).

Krvný tlak

Ťažká nekorigovaná hypertenzia (> 200/110 mmHg).

Abdomen

Aktívne klinicky významné krvácanie.

Relatívne kontraindikácie

Nedávny chirurgický zákrok, peptický vred, anamnéza HIT.

FATÁLNE CHYBY v urgentnej medicíne

CHYBA: Disekcia Aorty

**Podanie heparínu pri
nediagnostikovanej disekcii aorty.**

NÁSLEDOK:

Masívne vnútorné krvácanie, takmer vždy fatálne.
Vždy overte symetriu pulzov a charakter bolesti
pred podaním pri podozrení na AKS!

CHYBA: Intramuskulárna (i.m.) aplikácia

Podanie heparínu do svalu.

NÁSLEDOK:

Tvorba rozsiahlych, extrémne bolestivých svalových
hematómov. Znemožňuje ďalšiu antikoagulačnú a
trombolytickú liečbu. Výhradne i.v. prístup!

Liekové interakcie: Synergia a riziko

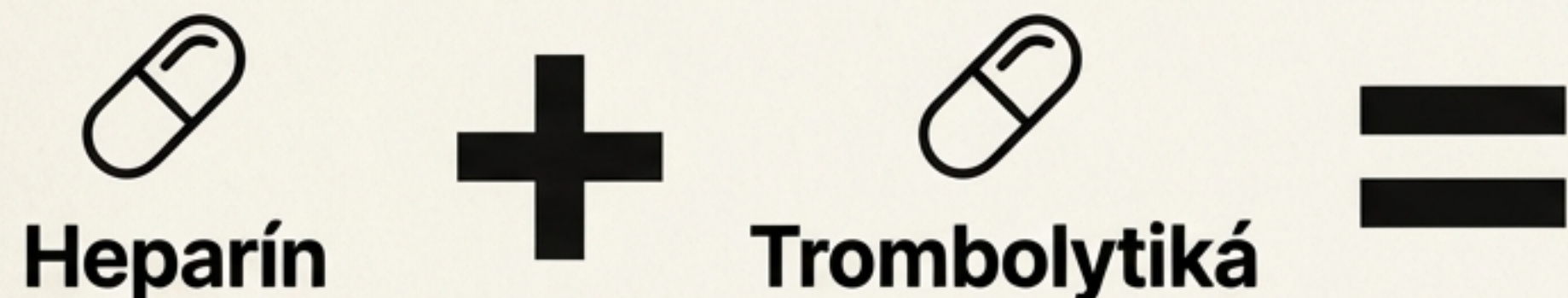
Želaná synergická hemostáza

Nutné pre AKS, ale lineárne zvyšuje riziko krvácania.

Zvýšené riziko krvácania

Najmä gastrointestinálne krvácanie.

MASÍVNA potenciácia krvácania

Extrémne riziko, vyžaduje striktný nemocničný manažment.

RED FLAGS: Monitorovanie po podaní

Hlava (Cefalea / Zmena vedomia)

Môže signalizovať rozvoj intrakraniálneho krvácania.

Monitor (Prepad TK / Tachykardia)

Známka skrytého vnútorného krvácania (často do retroperitonea).

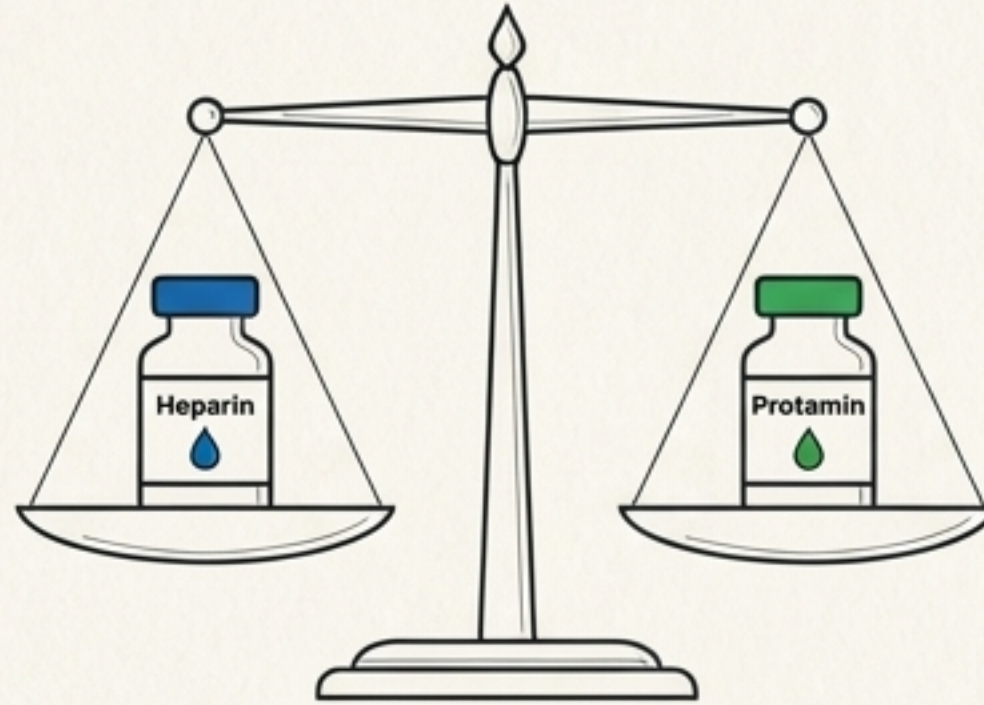
Ruka (Miesto i.v. vstupu)

Sledujte stabilitu kanyly a okolie vpichu na tvorbu hematómu.

Poznámka k HIT (Heparínom indukovaná trombocytopenia):

Imunitná reakcia. V akútnej fáze ZZS vzácna (prejavuje sa po 5–10 dňoch), ale je kľúčová v anamnéze.

Antidótum a reverzia účinku

Látka

Protamín sulfát.

Pomer reverzie

1 mg protamínu neutralizuje približne 100 IU heparínu.

Aplikácia

Pomalá i.v. infúzia (prevencia anafylaxie a hypotenzie).

Realita ZZS

Vybavenie vozidiel ZZS týmto antidotom je zriedkavé; podanie je výhradne v kompetencii lekára.

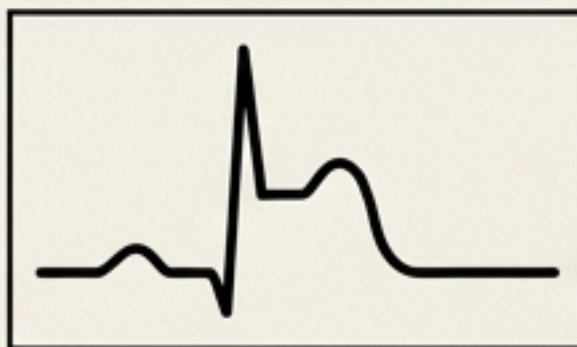
Praktický výjazdový scenár: Situácia a rozhodovanie

Status Patienta

Pacient: 58-ročný muž.

Symptómy: Silná pálivá bolesť za hrudnou kosťou (30 minút).

Vitals: TK 150/90, TF 85.

EKG: Elevácie ST v zvodoch II, III, aVF (Infarkt spodnej steny).

Rozhodovanie - Sequence flow

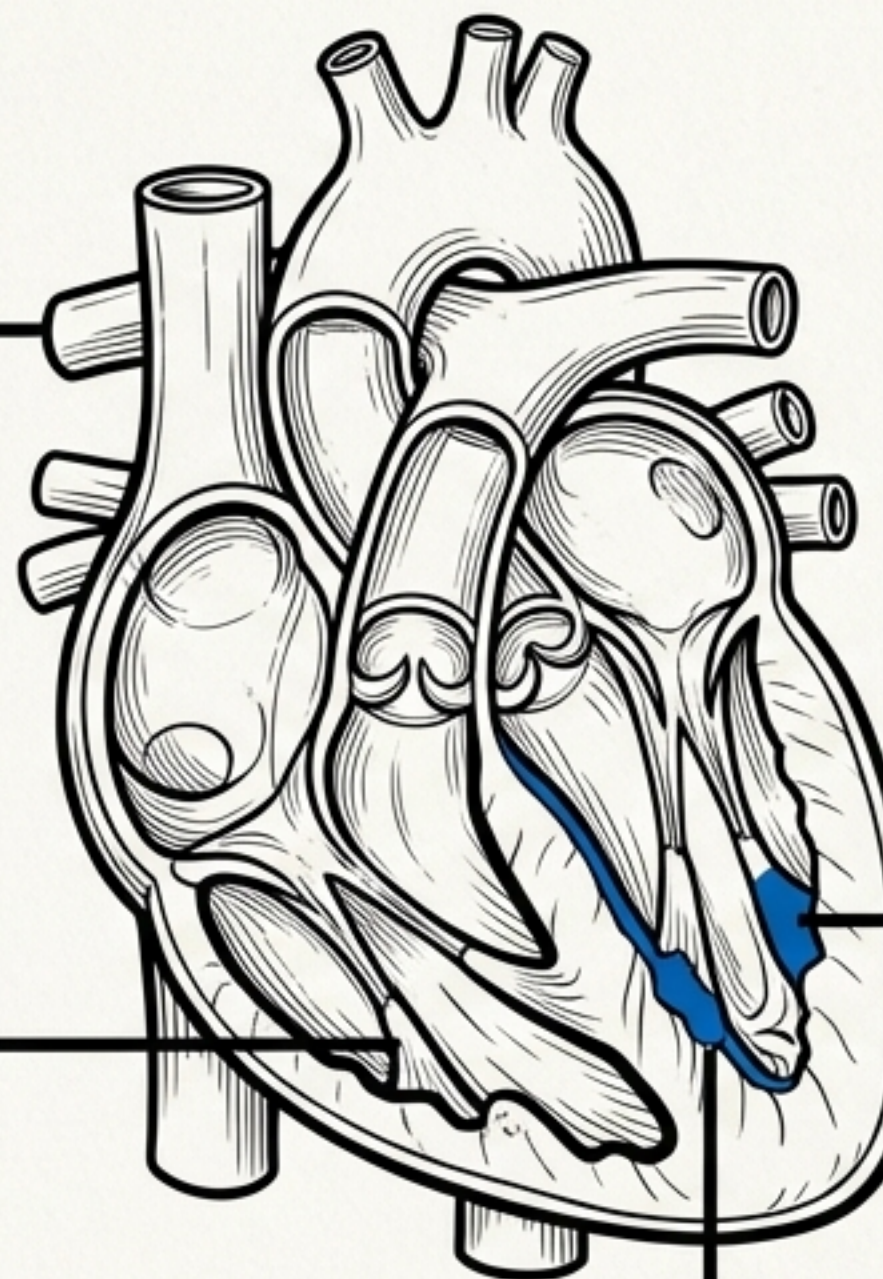
1. ASA 250 mg p.o. (rozhrýzt').

2. Heparín 5 000 IU i.v. bolus.

3. Ticagrelor (Brilique) 180 mg p.o.

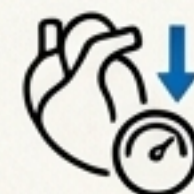
4. Konzultácia s PCI centrom a plynulý transport.

Praktický scenár: Hemodynamická úvaha

Lokálny efekt

Heparín neznižuje TK, ale okamžite zabraňuje narastaniu trombu v r. interventricularis posterior.

Skryté riziko spodnej steny

Monitorujeme TK kvôli vysokému riziku zlyhávania pravého srdca (RV zlyhanie).

Taktický konflikt

Pri zlyhaní RV je kľúčová objemová resuscitácia. Ak by sme chybné indikovali heparín a spôsobili masívne krvácanie, hypovolémia by u tohto pacienta bola okamžite fatálna.

Zhrnutie pre prax: 5 Kľúčových pravidiel

1	1. Vždy i.v. Heparín do svalu nepatrí. Nikdy.
2	2. Vylúč disekciu Pred podaním pri bolesti na hrudi zmeraj tlak na oboch rukách a pýtaj sa na bolesť
3	3. STEMI = 5000 IU Univerzálny záchranný i.v. bolus. Nemusíš počítať kilá pri kritickom čase.
4	4. Plynulý transport Podanie v teréne kupuje čas pre kardiológov v PCI centre.
5	5. Zákaz pri krvácaní Ak pacient aktívne krváca alebo má traumy hlavy, heparín je absolútne tabu.